

Sessió sobre la presència i l'ús de la llengua catalana en l'atenció de col·lectius de nova immigració

CONSORCI PER
LA NORMALITZA
LINGÜÍSTICA

Escola d'Administració Pública de Catalunya
Secretaria de Política Lingüística
Consorci per a la Normalització Lingüística

Edició: abril de 2007 (material elaborat pel CNL Montserrat)

1a. revisió: octubre 2009

Alguns drets reservats

Programa

1. Consideracions prèvies
2. Normativa lingüística en les administracions públiques
3. Consideracions generals sobre l'acolliment de les persones nouvingudes
4. Les actituds lingüístiques
5. Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Consideracions prèvies

El coneixement de les llengües de la societat d'acollida

- És **un dret** fonamental de les persones nouvingudes.
- És bàsic per accedir a **la igualtat** d'oportunitats socials, laborals...
- És una mesura del nivell **d'integració** de les persones que viuen a Catalunya.

Normativa lingüística en les administracions públiques

- a) Estatut d'autonomia de Catalunya
- b) Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística
- c) Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya
- d) Reglaments d'ús de la llengua catalana

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

La llengua com a element integrador

- El desconeixement d'una llengua és un element d'exclusió social.
- El coneixement d'una llengua és una opció de futur per als descendents, tal com ha succeït en altres èpoques.

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

La llengua com a element integrador

La llengua és l'eix vertebrador de les relacions humanes i socials; el coneixement de la llengua pròpia de la societat d'acollida és una eina bàsica per a la integració social i cultural i per millorar la convivència.

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

Marc de recepció institucional

Model de societat integradora basada en el respecte als drets humans, el respecte a la diferència, la defensa dels valors democràtics... La defensa dels drets lingüístics de la ciutadania.

El català, llengua comuna

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

La llengua catalana ha de ser aquest nexa d'unió, aquest referent compartit per part de tots els ciutadans, independentment de les seves procedències.

Una llengua
per a
tothom

El català, llengua d'acollida

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

La recepció institucional

L'ús lingüístic del personal al servei de les administracions públiques no pot ser casual; transmet un model de comportament lingüístic.

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

La recepció institucional

- La llengua habitual de les comunicacions de la Generalitat de Catalunya i de la resta d'administracions (local i estatal) és el català.
- El català ha de ser la llengua preferent.
- Les administracions han de garantir a la població immigrant l'aprenentatge del català.

Consideracions generals sobre l'acolliment de persones nouvingudes

Objectiu: procés d'integració

Integració= respectar els drets individuals de les persones nouvingudes (per part de la societat d'acollida) i que coneguin, acceptin i respectin els valors i els deures socials consensuats i compartits pels membres de la societat d'acollida.

Les actituds lingüístiques

[1] Reflexions a l'entorn del comportament lingüístic dels catalanoparlants

Parlant català, un **70,6%** de la població canvia de llengua davant d'un interlocutor que usa el castellà (EULC 2003)*.

La norma d'ús lingüístic dominant entre els catalanoparlants és renunciar a la llengua pròpia davant d'un interlocutor castellanoparlant, encara que sàpiga que l'entén i, fins i tot, sap parlar català.

Aquesta norma d'ús lingüístic dels catalanoparlants es fa extensiva a les persones procedents de la nova immigració, amb la qual cosa es tendeix a adoptar actituds lingüístiques que infravaloren el català i la capacitat d'aprenentatge de les persones nouvingudes.

*Estadística sobre els usos lingüístics a Catalunya 2003

Les actituds lingüístiques

[2] La llengua com a element d'integració

- Un tret identificador de Catalunya és la llengua i això la converteix en l'element integrador màxim.
- Com més llengües es coneixen, millor: si no ens adrecem en català a una persona que el podria aprendre li aixequem una barrera.

Les actituds lingüístiques

[3] L'actitud dels treballadors al servei de l'administració pública

- Els treballadors al servei de les administracions públiques sou el model lingüístic per a les persones usuàries dels vostres serveis. D'aquí la vostra responsabilitat i les conseqüències de les vostres actituds lingüístiques.
- A banda de complir amb la normativa que regeix les institucions on treballem, que és la vostra obligació, teniu la possibilitat de contribuir a l'aprenentatge de la llengua per part de les persones novingudes i, en conseqüència, a la seva integració. Des de les administracions públiques no es pot negar aquesta oportunitat a aquestes persones.
- Alhora, no es pot obviar el fet que el personal **al servei de l'administració pública no actueu a títol personal, sinó que representeu una institució que ha explicitat per via normativa la seva regulació lingüística.**

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Experiències

- Voluntariat per la llengua
- Plans d'acollida
- Plans d'acolliment integral (administracions locals)

CONSORCI PER
LA NORMALITZA
LINGÜÍSTICA

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Voluntariat per la llengua

- És el projecte de participació ciutadana que té per objectiu posar en contacte persones que vulguin destinar una hora a la setmana (durant un mínim de 10 setmanes) a conversar en català amb persones que volen practicar el català.

Objectius del programa:

- Incidir en els **hàbits lingüístics dels catalanoparlants i consolidar el català com a llengua d'acollida.**
- **Reforçar l'aprenentatge del català**, als alumnes de nivells bàsics i a altres possibles aprenents, mitjançant les hores de conversa.

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Un model d'acollida dels immigrants: necessitats i propostes¹ “...recomanem que tot el procés d'acollida es faci en català...i, malgrat que en un primer moment la seva voluntat és aprendre el castellà, un cop fa un determinat temps que són aquí s'adonen que **no conèixer el català els dificulta la integració laboral, retalla la seva igualtat d'oportunitats i els provoca, sense voler, una doble discriminació...**”

¹(Departament de Benestar i Família)

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Eines d'acolliment

Arguments per a l'acolliment

Conèixer el català ajuda...

- Per no quedar enrere (igualtat d'oportunitats)
- Per evitar l'aïllament (facilita les relacions socials, laborals, educatives i de veïnatge)
- Per no quedar al marge (facilita la integració social, laboral i relacional)

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

Conèixer el català ajuda...

Si els parlem en català no posem cap límit a les oportunitats i als recursos que puguin estar a l'abast de qualsevol persona que viu a Catalunya.

Experiències i eines d'acolliment lingüístic per a persones nouvingudes

L'ús normal del català amb les persones nouvingudes...

- És un acte de **solidaritat**, els facilitem una eina per a la integració.
- És un acte d'**autoestima**, mostrem fidelitat envers la llengua catalana.
- És un acte de **civisme**, contribuïm a la vitalitat de la llengua catalana.

Resum final

